

Antonia Pavlic 7-8-8
7019 — 60th Lane
Ridgewood Sta.
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERIŠKA DOMOVINA

— AMERICAN — HOME —

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 184

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, SEPTEMBER 24, 1968

STEV. LXVI — VOL. LXVI

Evropa se mora sama pobrigati za obrambo

Washington je sporočil svojim zaveznikom NATO v Evropi, da morajo sami poskrbeti za okrepitev svoje varnosti, če to smatrajo za potrebno.

WASHINGTON, D.C. — Uradno so Združene države izjavile, da bo NATO odgovoril na vsak poskus sovjetskega prodora skozi železno zaveso v skladu z določili in obveznostmi NATO. V tem pogledu se člani NATO v Evropi ne morejo kaj pritožiti, toda za vsak učinkovit odgovor je treba imeti določeno število sil. Članice NATO v Evropi niso pravi gotove, da ima NATO v Evropi dovolj sil za uspešen nastop proti novim sovjetskim in satelitskim divizijam, ki so pretekli mesec vdrele v ČSR in tam ostale. Del teh divizij, govore o 12 do 15 sovjetskih, se je utrdilo na meji z Zahodno Nemčijo.

V Zahodni Nemčiji so postali zaskrbljeni in kancler Kiesinger je predložil sklicanje vodnikov držav članic NATO na nujen posvet. V Washingtonu so svetovali Bonn, naj se pomiri, kar pa ta ob vedno novih "svarilih" in očitnih grožnjah iz Moskve ne zmora. Tako so iz Washingtona sporočili Bonn in ostalim zaveznikom v Evropi, da imajo oni trenutno še dovolj sitnosti v Vietnamu in ne mislijo svojih sil v Evropi krepiti preko določenega števila, kot je to javno povedal obrambni tajnik Clifford.

V Washingtonu opozarjajo na dejstvo, da zahodnonemške divizije v okviru NATO na meji proti Vzhodni Nemčiji in ČSR niso v polni bojni moči. Manjka jim 12% častnikov in bojnih odredkih in okoli 20% v pomožnih vojaških silah. Če se v Bonnu res toliko brigajo za svojo varnost, naj to pomanjkljivost čim prej odpravijo. Če bi radi imeli moderne orožje za svoje čete, naj pripravijo zanj denar!

Oba doma odglasovala nakazilni zakon o podpiranju tujine

WASHINGTON, D.C. — Pretekli teden sta senat in predstavniški dom odglasovala nakazilni zakon o podpiranju tujine. Senat je odredil znesek \$1.97 milijona, predstavniški dom pa le \$1.62 milijona, torej za dobrih \$1.3 milijona manj kot je predlagala administracija. Obveljal bo verjetno Domov znesek. Je pa to najmanjša vsota, kar jih je Kongres do sedaj namenil podpiranju tujine. Ne pričakujejo, da bi se Johnson še naprej potegoval za višji znesek.

V Kongresu pričakujejo, da bodo letošnji federalni izdatki za okroglo \$12 milijonov manjši od prvotno po administraciji predlaganih, torej \$4 milijone več, kot je Kongres prvotno mislil.

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno, soparno z verjetnostjo neviht. Najvišja temperatura okoli 82.

Moskva goni nemško politiko iz Zah. Berlina

BONN, Nem. — Nemška berlinska politika bo jeseni zopet postala kamen spotike na poti med Bonn in Moskvo. Kot vsako leto, se namerava tudi letos sestati nemški parlament v Zahodnem Berlinu vsaj za par dni, da tako pokaže, da Zahodni Berlin spada v Zahodno Nemčijo. To zasedanje je dosedaj zmeraj rodilo sovjetski protest. Letos namerava zborovati v Berlinu v novembru tudi nemška krščansko-demokratska stranka, ki jo vodi dr. Kiesinger. Seveda to ni Moskvi prav.

Oglasila se je še nemško nacionalno-demokratska stranka, ki tudi hoče organizirati v Zahodnem Berlinu svojo "okrajno" konferenco. To je Moskvi preveč. Je že parkrat protestirala proti takim nemškim političnim provokacijam. Jezijo jo posebno nemški narodni demokratje, ki baje niso nič drugega kot prikrita organizacija nekdanjih nacistov, kar je vsaj deloma res.

Vse to je močno ohladilo stike med bonnsko vlado in Kremljem. Bonnska vlada ne bi rada loka prenapela in premišlja, ali ne bi kazalo stranke nemških narodnih demokratov sploh prepovedati, ako pristojna oblast dožene, da stranka ne spoštuje načel svobodne demokracije.

Vse kaže torej, da bodo med Bonn in Moskvo švigale politične strele in vznemirjale ne le Evropo, ampak ves svet. Deloma ga že.

Nova levica začela nagajati tudi v Franciji

PARIZ, Fr. — Ob začetku šolskega leta so se prvi pojavili na študentovskih barikadah študenti na šoli lepih umetnosti. Šola je zasedla okoli 20 študentov, ko so jim pa drugi hoteli priti "na pomoč", jim je to politija preprečila. Nemire so hoteli izzvati tudi študentje na medicinski fakulteti, pa so opustili svoj načrt. Ministrstvo za prosveto zaenkrat še molči. Prepustila policiji, da dela red.

Da političen obisk Humphreyja v Clevelandu ne bo pozabljen

CLEVELAND, O. — Če posnamemo precej obširna poročila na vseh komunikacijskih mrežah o političnem obisku predsedniškega kandidata Humphreyja v našem mestu, moramo reči, da ni nikogar iznenadil, ne optimistov ne pesimistov. Pričakovanje teh in onih je prišlo na svoj račun, pri tem so pa pesimisti bolj odrezali kot optimisti. To pa ni nič čudnega.

Političen obisk H.H.H. v Clevelandu ni pomenil za demokratsko stranko ničesar odločilnega, saj vemo, da ohajska država ni ravno demokratska, ampak republikanska trdnjava, le ohajska mesta delajo izjemo, pa še ta ne zmeraj. Humphrey ni torej prišel k nam, da "osvoji" našo državo, njegov prihod je imel skromnejši cilj: pridobiti za njegovo kandidaturu pristaje in prijatelje Kennedyjeve družine in senatorja McCarthyja. Teh je precej, tega si noben stvarjen politik ne prikriva. Ali je Humphrey dosegel ta cilj, je težko reči. Nekaj znakov kaže, da ga vsaj popolnoma ni dosegel.

Kdor se še spominja, kako so se pred 8 leti ohajski politiki demokratske stranke oko-

Privilegij, ne pravica!

Hillsdale College v Michiganu je vsem, ki so se vpisali, sporočil, da je možnost študija tam "privilegij, ne pravica". Komur tam ni všeč, naj gre drugam.

HILLSDALE, Mich. — V času nemirov, izgrediv, štrajkov in raznih zahtev na visokih šolah dežele, ki motijo redni študij, so uprave visokih šol nekam neodločne, izjema v tem je Hillsdale College. Njegova uprava je povedala jasno in kratko, kaj pričakuje od slušateljev. Tistim, ki se s tem ne strinjajo in hočejo motiti miren študij, je svetovala, naj gredo kam drugam, ker študij na Hillsdale Collegeu ni pravica, ampak privilegij.

"Pravica lastnega mnenja je staro ameriško izročilo. Ta privilegij je vedno bil in bo upoštevan na Hillsdale Collegeu," pravi pismo, ki ga je uprava šole poslala vsem slušateljem. Po udarja istočasno v njem, da uprava ne more zanikati pravice tistim slušateljem, ki hočejo uporabljati možnosti in sredstva visoke šole za svojo vzgojo.

Uprava nima pravice, ne formalne ne moralne, da bi del odgovornosti za vodstvo ustanove izročila slušateljem, katerih inteligenco in ustvarjalno silo cenijo, katerih skušnjava in sposobnost v upravljanju pa sta še preomejeni.

V zvezi s temi načeli opozarja uprava, da bo vsakdo, ki bi motil redno delovanje ustanove z nezakonitimi dejanji, kaznovan, tudi izključen, če bo prestopel dovolj velik. Kaznovani bodo tudi tisti, ki bi take nezakonite dejavnosti zagovarjali.

Uprava visoke šole doslej še ni dobila niti od enega prijavljenih slušateljev sporočila, da pojde drugam. Odgovor na pismo je bil nadvse ugoden, je izjavil predsednik dr. J.D. Phillips.

Če si brezobziren pri vožnji, ne pozabi, da se boš zaradi tega kesal!

Kongresniki se hitro obračajo, če je treba

WASHINGTON, D.C. — Pred okroglo 10 dnevi je Domov odbor izglasoval zakon, ki ga je prej odobril Senat in ki omogoča Nixonu in Humphreyju skupen nastop na televiziji, ne da je pa iste pravice drugim predsedniškim kandidatom. Med tem je pretekli teden počila mala politična bomba: guverner Wallace bo lahko kandidiral v vseh 50 državah.

Kongresniki so hitro začutili, koliko bi je ura. Vzeli so zakonski osnutek znova v pretres in besedilo tako spremenili, da ima iste pravice tudi Wallace. Vsi trije kandidati bi torej lahko skupaj nastopili na televiziji. Domov odbor za trgovino bo radi nekega ugovora republikanskega kongresnika Springerja glasoval o novem besedilu šele prihodnji teden.

Sicer pa Domova hitrica ne bo kandidatom nič koristila. Dočim sta namreč Humphrey in Wallace za skupni nastop na televiziji, je Nixon proti. Pač še ni pozabil, da se mu l. 1960 ni obnesel podoben skupen nastop s pokojnim tekmečem J. F. Kennedyjem. Zakon bomo torej imeli, skupnega nastopa pa ne bomo dočakali, ako si Nixon ne premisli.

AFL-CIO uradno podprle Humphreyjevo kandidaturu

NEW YORK, N.Y. — Glavni odbor AFL-CIO unij, ki šteje 150 članov, je pod predsedstvom G. Meanyja uradno podprl kandidaturu podpredsednika Humphreyja. Ob tej priliki je pa tudi skritiziral politiko republikanskega kandidata Nixona.

Pri unijah ni naravno našel milosti tudi guverner Wallace. Ni verjetno, da bodo vsi unijski volivci ubogali nasvete svojega vodstva. Nekatere lokalne unijske podružnice so že rekly, da bodo hodile svoja pota.

marsikaterega vidnega voditelja teh manjšin, ki smo ga pred 8 leti še videli. Res pa je tudi, da je marsikateri med njimi med tem že umrl.

"Ljudske množice" so se pa pri letošnjem obisku obnašale tako kot zmeraj. Kandidate, goste in govornike se ogledujejo, ne poslušajo jih pa s prevelikim zanimanjem. Tako je bilo pri Kennedyju, tako je bilo pri Humphreyju. Razlika je bila le v tem, da je letos radovednost za govore bolj popustila kot pred 8 leti. Zmeraj bolj se čuti vpliv televizije. Ljudje slišijo vse, kar želijo zvedeti, že na televiziji. Vedo, da na shodih ne bodo zvedeli kaj novega, to jih uči skušnjava, zato poslušajo govore le deloma, česar pa ne smemo smatrati kot omalovaževanje kandidatov. Saj vedo vsi, da vsak kandidat pleše kot akrobat na vrvi. Pri vsaki besedi mora paziti, da koga ne zadene. Če si je namreč postavil cilj, da mora biti "vsem vse". Ne smemo pretiravati pomena poročil, da je Humphreyja poslušalo komaj kakih 10% vseh navzočih.

Humphrey je baje na kosilu rekel, da demokratska stvar ne stoji odlično v ohajski državi. To se lahko razume različno: da v stranki še zmeraj prevladujejo spori, da stranka zgublja pristaje, da jo zapuščajo simpatije nevtralnih volivcev itd. Humphrey tega ni razlagal. Imel je prav. Do volitev je še precej tednov, razpoloženje volivcev se pa še lahko spremeni, vsaj deloma.

Skratka: stanje ohajske demokratske stranke še ni razločeno, ni pa tudi že resno, tako bi rekli politični opazovalci, ako bi prišli s cesarskega Dunaja.

ZSSR VOLJNA UMAKNITI VEČJI DEL ČET IZ ČSR

V uradnih krogih v Pragi trdijo, da je Sovjetska zveza izjavila ČSR, da je do 28. oktobra, za 50-letnico ustanovitve ČSR, pripravljena umakniti iz ČSR 20 divizij, če seveda ČSR ustreži njenim zahtevam. Kakih 6 do 8 sovjetskih divizij naj bi ostalo stalno v ČSR.

PRAGA, ČSR. — Preteklo soboto je predsednik vlade O. Černík napovedal, da se bodo zasedbene čete skoro začele umikati iz Češkoslovaške. Napovedan je bil obisk delegacije ČSR v Moskvi, kjer naj bi to vprašanje rešili in se sprazumeli tudi o zahtevah Moskve glede notranjega položaja v ČSR. Odhod delegacije ČSR je bil odložen najprej do danes, sedaj pa izgleda, da bo odložen še za nekaj dni. To pomeni, da obstoje še razlike o vsebini "novega" dogovora med Moskvijo in Prago. Iz vladnih krogov je prišla včeraj vest, da je Sovjetska zveza pripravljena umakniti do 28. oktobra 20 divizij iz ČSR, če vlada in Partija poskrbita za ostrejšo cenzuro nad časopisjem, radiom in televizijo in spravi ta njihovi položajev ljudi, ki jih Moskva ne mara. Težave morajo biti torej v teh dveh vprašanjih.

Narodna skupščina ČSR je pred 10 dnevi obnovila "začasno" cenzuro nad komunikacijskimi sredstvi, kot je to Moskva zahtevala, toda oblasti cenzure ne izvajajo tako strogo, kot Moskva želi. Časopisje in televizije ter radio so si v zadnjih dneh privoščili izjave in pripombe, ki niso bile Rusom prav nič všeč. Nekatere od njih so smatrali naravnost za izzivanje.

Se bolj težavno je nemara vprašanje oseb, ki jih Rusi nočejo. Moskva je ponovno zahtevala čistko vseh "protirevolucionarjev", ki jih je naštel okoli 40.000. Vodniki vlade in Partije v Pragi so prav tako ponovno izjavili, da ne bodo nikogar prijemali zaradi njegovih političnih pogledov in mišljenja, vsem so jamčili osebno svobodo in varnost, v kolikor se drže zakonov in predpisov. Doslej so bili na pritisk Moskve odpuščeni notranji ministri Pavel, podpredsednik vlade O. Sik in zunanji minister J. Hajek. Svoje mesto je izgubil tudi Cizak, ki ima posebno veliko podpornikov med študirajočo mladino.

Moskva bi rada odstranila z

vodstva samega A. Dubčeka in tudi J. Smrkovskega, predsednika narodne skupščine. Vodstvo Komunistične partije in predsednik republike L. Svoboda sta to zahtevo zavrnila in stojita vstrajno za A. Dubčekom. Predsednik republike L. Svoboda je Rusom menda zagrozil z odstopom celotnega vodstva ČSR, če ne puste A. Dubčeka na njegovem mestu.

Med tem se je začela v Budimpešti pripravljajalna konferenca za splošno mednarodno komunistično konferenco, ki naj bi se začela v Moskvi 25. novembra. Rusi uvidevajo, da pri sedanjem razpoloženju v komunističnem svetu in v vodstvih komunističnih partij po svetu ne morejo računati na uspeh konference v Moskvi, zato bi to radi odložili za nedoločen čas, kot je priporočilo vodstvo Komunistične partije Italije. Moskva bi tako dobila čas, da se na nek način pobota s Prago.

Njujorske katoliške šole ponujajo pomoč učencem javnih šol

NEW YORK, N.Y. — Vodstvo katoliških nadškofjskih šol v New Yorku je ponudilo staršem otrok, ki hodijo v javne ljudske šole, svoje šolske prostore na razpolago, da ne bodo otroci ostali brez pouka. Prostor bi bili seveda na razpolago le v času, ko ni v njih rednega pouka. Ponudba je torej le načelnega značaja, da pokaže dobro voljo napram staršem prizadetih otrok.

Med tem pa unija nadaljuje štrajk. Šolski prostori so bili odprti komaj v tretjini vseh šol, toda v njih se je pojavilo komaj 8% učnih moči, učencev je pa prišlo k pouku komaj 4%. Pouk se je mogel vršiti le v zelo omejenem obsegu.

Wallace proti stalnosti zveznih sodnikov

TALLAHASSEE, Fla. — G. C. Wallace, bivši alabamski guverner in predsedniški kandidat, je v govoru tu označil zvezne sodnike za "žalostno moštvo" in obljubil, da bo v slučaju, če bo izvoljen, uredil tako, da bo moral Senat vse zvezne sodnike ponovno potrditi na vsakih 6 ali vsaj 8 let.

Sedaj so zvezni sodniki imenovani dosmrtno in jih je mogoče spraviti z njihovega položaja samo tedaj, če se jim dokaže očitno kršenje zakonov v zvezi z izvrševanjem poklica.

Iz Clevelanda in okolice

Družabni večer — Društvo SPB Cleveland vabi v soboto, 5. oktobra na svoj družabni večer v farno dvorano k Sv. Vidu na 6104 Glass Avenue. Za ples bodo igrali mladi "Vandrovcvi", na orglah pa bo igral krasne melodije znani g. Mišmaš. Vstopnice so naprodaj pri vseh odbornikih.

Zadušnica — Jutri, v sredo, ob 6.30 zjutraj bo v cerkvi sv. Pavla na E. 40 St. sv. maša za pok. Franka Strumbela ob 38. obletnici smrti.

Asesment — Tajnica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo pobirala asesment v sredo od 5.30 pop. do 8. zvečer v šoli sv. Vida.

V bolnišnici — Dolgoletni naročnik AD Joseph Blaz, 2117 Ralph Ave., je Evangelical Deconess bolnišnici, kjer je preстал operacijo na očesu. Želimo mu naglega okrevanja.

Jutri zadnji dan — Kdor še ni vpisan v volivni imenik, naj se vpiše danes ali jutri v glavnem volivnem uradu na 623 St. Clair Avenue. Jutri je zadnji dan za vpis za tiste, ki hočejo voliti 5. novembra.

Zadnje vesti

ASHTABULA, O. — Tu se je sinoči iztril tovorni vlak, pri čemer je bilo 7 oseb ranjenih. Nihče ni bil ranjen nevarno. Iztrilo se je 5 lokomotiv in 65 s premogom naloženih voz.

DETROIT, Mich. — General Motors Corp. je včeraj objavila cene za svoje automobile letnika 1969. Te so povprečno le za 2% višje od letošnjih. Povprečno bo avtomobil 1969 kakih \$70 dražji od enakega vozila 1968. Predsednik L. B. Johnson je pohvalil "zmernost" General Motors Corp., med tem ko je pretekli teden kritiziral Chrysler Corp., ki je zvišala cene svojih novih avtomobilov povprečno 5% ali celo več. Napovedujejo, da bo sedaj to zvišanje zmanjšala v skladu z GM.

MEXICO CITY, Meh. — Včeraj je prišlo do streljanja med policijo in študenti sredi mesta. En študent je bil menda mrtev, ranjenih pa je bilo tudi več policistov. Izgredi in boji so danes zjutraj še trajali. Izgrede in demonstracije vodijo skrajni levicariji. Demonstrantje so napadli ječo, kjer so zaprti še od leta 1959 nekateri znani komunisti, da bi te osvobodili.

WASHINGTON, D.C. — Večina zunanjih ministrov držav NATO se bo sestala 7. oktobra v New Yorku na obedu, ki ga bo za nje priredil D. Rusk tekom zasedanja ZN. Med udeleženci bo tudi nemški zunanji minister W. Brandt. Glavno vprašanje, ki ga bodo obravnavali, bo položaj, ki je nastal s sovjetskim vdorom v ČSR in zasedbo te s preko pol milijona vojakov.

NEW YORK, N.Y. — Danes se začne tu redno zasedanje glavne skupščine Združenih narodov. Včeraj popoldne se jo skupščina zbrala za zaključno zasedanje 1967-1968 in odločila, katera neresena vprašanja naj bodo izročena v pravno novemu zasedanju. Med glavnimi je kriza na Srednjem vzhodu.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation
Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:
Združene države:
\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
Kanado in deželo izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 184 Tuesday, Sept. 24, 1968

Nadloge naših predsedniških kandidatov

Ne delajmo si utvar! Naj nas sedanja volivna kampa-nja še tako zanima, smo jo vendarle že skoraj siti. Naveličali smo se poslušati, kaj so vsak dan rekli trije glavni predsedniški kandidati, saj vemo izkušnje, da je vsako njihovo stališče takoj kritizirano po nasprotnikih in tekme-cih, nakar sledi običajno popravljane in novo tolmače-nje že danih izjav. Po navadi nas popravljane in tolmače-nje še bolj zmede in jezi. Delamo pa pri tem krivico kan-didatom. Je pa njihova naloga, da razložijo milijonom vo-livcev svoje politične ideje, čeprav verjetno vedo, da jih ne poslušajo niti en odstotek.

Ni pa kandidatom lahko, da se znajdejo v vseh politi-čnih problemih. Saj se da vsak problem razlagati po svoje, kar volivci izkoriščajo do dna: si razlagajo politične dogo-dke tako, kot to ugaja njihovim interesom. Ali so razlage pravilne, to jih ne briga.

Vse to briga kandidate, pa še kako! Ni samo njihova naloga, da pridobijo čim več volivcev zase, morajo gledati, da se zamerijo čim manjšemu številu volivcev. Pri vsakem stališču, ki se zanj odločijo, je zato merodajen odgovor na vprašanje, koliko volivcev bo za stališče in koliko bo proti. Vzemimo na primer sledeči slučaj:

V izraelsko-arabskem sporu vemo, da na milijone ju-dovskih volivcev želi, da se naša dežela postavi na izrael-sko stran, dočim arabskih volivcev skoraj ni. Pa vendar ni treba po arabskih interesih tolči z velikim batom. Arabci imajo namreč namesto glasov nafto, njihova nafta je važna za naše gospodarstvo. Kandidat mora torej biti naklonjen izraelskemu stališču, ne sme pa zanemarjati naših gospo-darskih interesov v arabskem svetu.

V podobno zadrego spravlja naše kandidate vprašanje vojskovanja v Vietnamu. V tem vprašanju je naša dežela razdeljena v tabor golobov in tabor krugljev. Vsak kan-didat mora naravnost plesati na politični vrvi, da se ne zame-ri preveč ne na levo in ne na desno. Pri tem je treba še vpo-števati, da nam pri iskanju miru v Vietnamu lahko veliko pomaga Moskva. Ne kaže nam, da bi se prepirali s Krem-ljem o stvareh, ki niso za naš izredno važnega pomena.

V Afriki imamo celo vrsto držav, ki se sovražijo ali celo vojskujejo. Imamo tam tudi države, kjer vladajo dr-žavlanske in plemenske vojne. Vsaka med njimi ima v Ameriki svoje prijatelje, pa tudi svoje kritike. Kandidat mora torej tehtati besede, kadar govori o tem. Če reče pre-več le eno besedo, lahko zgubi volivce.

Tudi naša domača politika je prepolna spornih proble-mov. Vse nas na primer jezi, da se odnosi med belo in črno raso ne zboljšujejo tako hitro, kot želimo. Vsi smo nezado-voljni, ker se takoj pojavijo demagogi, ki skušajo uničiti dosežene sporazume. Vsi smo slabe volje, kadar vidimo in slišimo, kako raste število zagovornikov nasilja na obeh straneh, ki svojih naukov ne širijo samo z besedo, ampak tudi z veliko zagrizenostjo prakticirajo, kar učijo. Kandi-datje vedo za vse to, radi bi vse obsojali z nami vred, toda s tem bi se zamerili tam, kjer naše misli ne dosegaajo vseh okoliščin, ki igrajo vlogo pri pravilni presoji položaja.

Tipičen je tak slučaj z vprašanjem, kaj je "zakon in red". Seveda vsi mislimo, da smo istih misli o tem proble-mu, pa nismo. Črnskim zagrizencem se je namreč posrečilo ob izdatnem podpiranju nove levice, prepričati precejšnje del naših črncev, da za obrambo gesla "zakona in reda" tiči nekaj drugega, namreč nasilno preganjanje vsakega izra-žanja nezadovoljnosti črne rase. To seveda ni res, toda pre-pričanje obstoja in bo igralo svojo vlogo, kadar bodo črni volivci šli na volišča. Kandidate se morajo ozirati na tako stanje. Najbolj se pri tem poti. Humphrey, Nixon skuša o tem čim manj govoriti, zato pa Wallace gleda, kako bi svo-ji tekmečema ravno na tem vprašanju pripravil čimveč zadrege. Vsi trije se v besedah zvijajo, kolikor se le da, da ne bi sprožili viharja tam, kjer je gornje geslo prišlo naj-bolj do veljave.

Kandidate morajo tudi paziti, da s svojimi izjavami ne delajo zmede v lastnih strankah in gibanjih. Najbolj srečen je v tem pogledu Wallace, ki je sam svoj gospodar, si lahko odreja taktiko po svoji glavi in volji. Nixon ima že režave med republikanci. Konservativnim pristašem je pre-več liberalen, naprednim pa preveč konservativen. Je pa o-kreten, kar ni njegov podpredsedniški kandidat Agnew, ki mu večkrat dela brez vsakega izrecnega namena precejšnje težave.

Revež je Humphrey. Demokrate se morajo že po na-ravi in tradiciji pripraviti med seboj, letos so se pa medse-bojni demokratski prepri naravnost razbohotili, tako da mora Humphrey neprenehoma pozivati k edinosti. Kdor poziva k edinosti, mora dvakrat paziti na vsako besedo, ki jo izreče. Človeku se kar smili, ko ga vidi na televiziji, kako

mora loviti primerne besede in izraze, da nikogar ne priza-dene. Nixon je v boljšem položaju; republikanci so nava-jeni, da svoje spore in trenja poravnavaajo za kulisami, kar pri demokratih ni navada.

Če sedaj pomislimo, da mora vsak kandidat iskati še napake svojega nasprotnika in tekmeča in da pri tem ne sme mlatiti prazne slame, da se ne osmeši, potem se ne sme-čuditi, da morajo kandidate postati pravi akrobatje v besedah in mojstri v meglemen izražanju, ki nikogar ne zadene. To odbija volivce od volivne kampanje in jih goni v podcenjevanje vrednosti politike. To je pa rakrana naše svobodne demokracije. Naš volivce še ne misli, da moramo na svetu plačevati vsako stvar, tudi svobodo, na primer s potrpežljivim prenašanjem vsega, kar se godi v volivni kampanji.

Pennsylvanski prepahi (Poroča Majk)

Pittsburgh, Pa. — Državna zakonodaja je glasovala za bo-doči letni proračun, ki bo znašal nad 700 milijonov dolarjev in guverner Raymond Shafer ga je pred kratkim podpisal. Največji delež proračuna bo šel za šol-stvo. Načrt določa, da bodo zgra-dili 315 novih šolskih poslopij vseh vrst v državi.

Pittsburgh in naš okraj Al-legheny bo deležen od proraču-na 62 milijonov dolarjev. Drugo dobijo druga mesta in okraji.

Visok proračun pove, da dav-ki bodo višji in višji. Davkopla-čevalci se bomo praskali po gla-vah, ko bomo prejemali račune za nje. Toda, drugače ne bo šlo.

Brez novaca ni muzike, pravijo!

* JAVNOST VPRAŠUJE: Kje so razlogi, da je poštna postrež-ba bolj in bolj zanikrna? Ne stor-j se v teh ozirih pa nič — vsaj doslej se ni. Misli bi bilo, da zdaj v teh časih, ko je prevoz pošte z brzim letalstvom in dru-gimi vozili, da bi morala biti do-stava hitrejša in točnejša, pa je čedalje bolj počasna. Zlasti ča-sopisi in navadna pošta prihaja tako počasi, da še nikoli tako. Take pritožbe se čuje od vsepo-vsod. Kje so vzroki? Tudi pošt-nina je dovolj draga.

Ko smo zadnjič o tem govo-rili za Matejevo baro, se mi je zdelo kar na mestu Matejeva pripomba. Resno je izrazil: "V vse stvari po svetu vtikavamo svoje nosove, doma v lastni kuči pa ne znamo narediti reda in točnosti! Doma, doma je potre-ben najprvo red, potem ga pro-dajamo šele drugim naprej!" — Ta izjava kar drži — da bi jo le čuli tisti, katerim gre!

* SENATSKA ZBORNICA je pred kratkim odobrila in glaso-vala za državno podpiranje sta-novanjskih hiš ter za obnavljanje meščanskih središč in loka-lov. To pomeni, da kjer je po-manjkanje stanovanj, bo vlada pomagala stanovanjskim podjet-jem graditi stanovanjske hiše, ki bodo nudile ubožnim družinam cenejša stanovanja. Ta pomoč bo v nakazovanju posojil takim stavbinskim podjetjem na nižje in lažje obresti. Družinam pa, ki nimajo zadostnih dohodkov radi gotovih razlogov in sluča-jev, pa bodo nakazovali podpore za plačevanje najemnin in sta-narin. Predsednik L. B. Johnson je priporočal v ta namen 7 bili-jonov dolarjev. Senat pa je to vsoto znižal na 5 milijonov in 400 milijonov. Številke so še vedno visoke. Če vzamemo, da točasno že šteje prebivalstvo naše de-žele okrog ali že preko 200 milio-nov ljudi, bo zgorajšnji znesek, ki smo ga sprejeli v ta namen in za te podpore, znašal na vsako mlado in staro glavo okrog 27 dolarjev. In če vzamemo, da vsi ne prispevamo z davki, eni so prestari, drugi premladi, se to na vsako glavo, ki prispeva dave-ke, še podvoji. To pa pove, da vse to bo stalo vse nas precej "knofov".

* PRETRESLJIVA NOVICE, ki pove, kam jadramo! Obnaša-na ameriških mladcev in mla-denč zadnja leta bolj in bolj pri-povedujejo, kam jadramo. Par-let nazaj že so začeli naenkrat mladi in mladenke živeti in se obnašati po svoje. Mleko jim že gleda iz zob, pa kadijo kakor Turki, dolge lase nosijo in ku-

štrasti hodijo okrog vse bolj, kakor pa so v starem kraju ne-koč hodili Brajdčiji in Hudorovi-či. Ta imena spadajo v staro-davna imena ciganskih rodov.

Naj se kdo ne jezi radi tega. Zadnje čase že nosijo mladi, katerim kosmatina dobro odga-nja, že tudi brade in poteznice od ušes, doli, da ko jih opazuješ, ne veš, kam bi jih prištel med katera plemena bližnjega ali črnega Vzhoda. A tu so in gleda-ti jih moraš, ko sedijo poleg te-be na busu ali kje drugod. To, če ti je ljubo ali ne. Tako neka-ko se to da po domače poveda-ti. Pomaga pa itak nič.

Ta zmedena "hipiška burkla-rija" pa v več krajih pušča za seboj že kaj slabe posledice. Koncem julija je poročal naš PPG, da so v Titusville, Flori-da, trije biciklisti križali neko dekle. Joj, v dvajsetem veku kaj takega?! Vest pravi, da so jo si-lili, da naj gre ven in naj s pro-stituiranjem zasluži \$10, katere jim naj prinese. Ker ni tega sto-rila, so jo pribili za roke na pal-movo deblo, kjer je tako pribita krvavela okrog 15 minut. Ni to grozna vest?

In kaj bodo naredili z njimi radi tega? Potrebni so, da bi jim dali občutiti najostrejšo pa-lico. Ali jim jo bodo dali obču-titi? Dvomim vsaj jaz. Najbrže jih bodo še pomilovali, češ saj naši "sladki fantki" kaj takega ne zaslužijo. Seveda, zato so pa taki, kakršni so.

Naša Amerika je v marsičem dobra in posnemanja vredna. V teh ozirih pa ne. Ostrih postav in določb za take slučaje pa ne zna uvesti in uveljaviti. Zakaj ne, vedi Bog! A ne zna jih, ali pa jih noče. Zato pa ima toliko sitnosti in težav, ki bi jih ne bi-lo treba, ko bi gotovi ljudje ve-deli in znali v naprej, kaka pla-čila jih čakajo za take lumpari-je!

Bo kar res, v teh ozirih ima izmed vseh letošnjih kandidatov alabamski Wallace najboljši program. To je, da razne bolezni je treba zdraviti z dobrimi bla-žilnimi zdravili, da olajšujejo bolečine. Take bolezni, kakor jih povzročajo, pa povzročajo vseh barv in plemen dolgočas-je, "hippies" in se jih najuspešne-je zdravi z dobro, vitko brezovko!

Pa še drugič kaj. Vse lepo po-zdravlja

Stari Majk

Škof Držečnik opisuje svoj obisk v Ameriki

CLEVELAND, O. — Kakor je bil opisal predlanskim ljublan-ski nadškof dr. J. Pogačnik svoj taktadni obisk med nami v ljubljanski "Družini", tako bo, sklepamo, tudi mariborski škof dr. Držečnik opisal v njej svoj nedavni obisk med rojaki v ZDA in Kanadi. V svojem prvem pismu, objavljenem v Družini od 15. sept. t.l., opisuje takole svoje srečanje z rojaki v New Yorku:

"Po srečnem prihodu v New York čutim potrebo, da pošljam vsem slovenskim rojakom v do-movini iskren pozdrav. Potova-nje je bilo zelo lepo in prijetno, četudi nekoliko naporno. V pe-tek, 23. avg., ob petih zjutraj sem odpotoval iz Maribora v

Zagreb na letališče. Iz Zagreba smo odleteli z JAT-ovo Caravel-lo ob 9.30 in po enournem lete-nju dospeli v Zuerich v Švici. Od tam nas je poneslo veliko le-talo DC-8 švicarske zrakoplovne družbe naravnost v New York. Vožnja je trajala osem ur in pet-najst minut. V New Yorku smo srečno pristali po krasni vožnji zvečer ob 21h. Na letališču me je pričakovalo več slovenskih duhovnikov in nekaj laikov. Spremili so me v slovensko žup-nijo sv. Cirila, ki jo vodijo slo-venski frančiškani. Sedanji žup-nik je p. Richard Rogan. Župni-jo je ustanovil pred 60 leti pater Kazimir Zakrajšek. Zvečer ob 23. uri po evropskem času sem opravil svojo prvo sv. mašo v A-meriki v cerkvi sv. Cirila. Bila je po mojem občutju polnočni-ca, čeprav je bila tukaj šele 18. ura. Maševal sem za slovenske izselence in vse verne Sloven-ce, da bi razumeli in izpolnili duhovno poslanstvo, ki je na pomeljiv način izraženo v sv. bratih Cirilu in Metodu. Danes ob 11. uri po tukajšnjem času sem daroval v isti cerkvi sv. ma-šo za Slovence v New Yorku. Kljub počitnicam in delavniku se jih je zbralo lepo število, ka-kih 100, ki so med mašo peli slo-venske pesmi. Imel sem kratke nagovor. Po maši smo se zbrali v lepi dvorani pod cerkvijo, kjer smo se zadržali nekaj časa v prijetnem domačem razgovo-ru.

V New Yorku živi okoli 4,000 Slovencev, ki so razkropljeni in zelo oddaljeni. Z župnijo sv. Ci-rila je povezanih kakih 1200 ro-jakov. Danes popoldne odrinemo v mesto Bridgeport, kjer je večja slovenska župnija in bo jutri, v nedeljo, slovesna maša za tam-kajšnje Slovence.

O nadaljnjem poteku in vtisih s potovanja po Ameriki bom po-ročal ob drugi priliki. Za sedaj pošiljam vsem rojakom v domo-vini iskren pozdrav in blago-slov."

J.S.

Nameslo zlate maše – spominska proslava

CLEVELAND, O. — Dne 22. rožnika t.l. je umrl v trnovski bolnišnici v Ljubljani stolni de-kan ljubljanskega stolnega ka-pitlja in papežev hišni prelat profesor na nekdanji škofijski klasični gimnaziji v št. Vidu nad Ljubljano Jakob SOLAR, rojen 28. aprila 1896 na Rudnem, župnija Selca nad škofjo Loko. Dne 1. septembra je bilo 50 let, odkar ga je posvetil ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič v duhovnika. Samo nekaj dni več kot dva meseca mu je torej manjkalo do svoje zlate maše; opravil pa jo je, tako upa-mo, pri svojem nebeskem Oče-tu. Zato pa se je sedaj, kakor poroča ljubljanska Družina od 15. t. m., zbrala v nedeljo, 8. t. m., v čudovito lepi dražgoški cerkvi množica ljudi od blizu in daleč. Pomožni škof dr. Lenič je opravil sv. mašo in med njo spregovoril v spomin velikega Slovenca, znanstvenika in du-hovnika rajnega Jakoba Solar-ja.

"Že več kot eno leto so se nek-danji učenci in prijatelji profes-orja Solarja," poroča Družina, "veselili letošnjega 8. septem-bra. Profesor Solar je namreč obljubil, da bo za Mali Šmaren obhajal zlato mašo v dražgoški cerkvi, ki jo je projektiral nje-gov učenec inž. arh. Bitenc. Go-spodar življenja pa je jubilanta prej poklical k sebi, a njegovi u-čenci so se ga hoteli spomniti prav na dan, ki ga je rajnik sklenil prebiti med njimi in svo-jimi dragimi Dražgošani. Napro-sili so škofa Leniča, ki je tudi u-čenec rajnega Solarja, naj bi daroval zanj mašo in spregovo-ril med njo v njegov spomin. — Zlato poznoletno popoldne je počivalo nad dolino in jelovski-mi gozdovi, ko se je zbralo božje ljudstvo okrog svojega škofa in

J. Vidmar o "svobodni Sloveniji v Jugoslaviji"

Josip Vidmar je za revijo Te-ori-ja in praksa, ki jo izdaja v Ljubljani partijska visoka šola za politične vede za junijsko in julijsko številko (6-7) napisal razpravo "Naš današnji prob-lem".

V njem med drugim navaja, da slovensko nacionalno čustvo "nikdar ni nikogar ogrožalo in da nas ni nikdar zavedlo v na-silja ali krivice nasproti drugim narodom. Gotovo je naš patri-otizem tak zaradi naše majhno-sti, zaradi naše nemoči; navzlic temu pa je vendarle brez greha nasproti komurkoli. To dejstvo tembolj opravičuje njegovo pri-stojnost v vsej naši zgodovini, pa tudi v sedanjosti, v kateri polo-žaj našega naorda vendarle še ni do kraja razčiščen, razjasnen in urejen".

Zatem navaja, "da se je v naši zavedni politični preteklosti na-še narodno čustvo izrazilo v dveh volivnih geslih, v katerih sta zajeta dva velika zgodovin-ska programa". Prvo je geslo "Zedinjene Slovenije", drugi pa je "pred prvo svetovno vojno z novim geslom zasnovan nov na-cionalni koncept: koncept 'osvo-bojene Slovenije', združene z jugoslovanskimi narodi v enot-no državno tvorbo. In kakor je prvi koncept vsebovan v dru-gem, tako sta oba sublimirana vsebovana v našem današnjem postulat po "samostojni Slo-veniji", razume se, po samostoj-ni Sloveniji v skupni socialistič-ni državni tvorbi jugoslovanskih narodov, izven katere nam ni obstanke kakor ga ni nobenemu izmed naših narodov".

Po teh ugotovitvah Vidmar nadaljuje: "Taka samostojnost Slovenije (ravno tako pa tudi vsake druge republike) v naši federaciji je najnaravnejši po-stulat našega današnjega narod-nega čustva, ki je prepojeno s socialistično zavestjo. Kaj je nje-gov smisel? Misel, da se naj Slo-venci v sklopu jugoslovanskega socialističnega sveta resnično u-pravljamo sami. Naša, z našim delom ustvarjena sredstva naj po obdobju prispevka za federa-cijo ostanejo nam, se pravi, bo-do naj povsem na razpolago za naše potrebe in smotre, ki si jih bomo določali sami ali kakor si jih bodo odredili sami. Kaj na-sprotuje temu projektu? Vpra-šanje je vedoma formulirano brezosebno. Kajti bilo bi nesmi-selno in nemara tudi nepravil-čno spraševati se, kdo nasprotuje naši zahtevi, ki je tako naravna kakor naša eksistenca sama. Kaj tedaj nasprotuje našemu postu-latu?"

Na postavljeno vprašanje Vid-mar odgovarja, "da predvsem centralizem", kolikor ga je v dr-mo, pri svojem nebeskem Oče-tu. Zato pa se je sedaj, kakor poroča ljubljanska Družina od 15. t. m., zbrala v nedeljo, 8. t. m., v čudovito lepi dražgoški cerkvi množica ljudi od blizu in daleč. Pomožni škof dr. Lenič je opravil sv. mašo in med njo spregovoril v spomin velikega Slovenca, znanstvenika in du-hovnika rajnega Jakoba Solar-ja.

široko obravnavano dejstvo, da nam naše državno knjigovod-stvo nikakor še ni razloženo in da nam naš življenjski račun ni-kakor ni jasno pregleden, zaradi česar je tudi razumljivo, da ne moremo imeti zavesti o samo-stojnem upravljanju našega živ-ljenja od gospodarstva do nje-govih najvišjih kulturnih oblik, ki pa tako in tako vse slone na gos-podartvu".

Za konec ponavlja, "da bi bila taka zavest nujno potrebna za zadostitev in izpolnitev našega sedanjega narodnega čustva, ki ga označuje geslo o zedinjeni, o-svobojeni in samostojni Slove-niji v sklopu Jugoslavije".

Z gornjimi svojimi zahtevami Josip Vidmar prav gotovo ni po-vedal nič novega v slovenski po-litični zgodovini. Saj je bila zah-teva po enakopravnosti narodov v Jugoslaviji in po taki državni ureditvi, da bi v njej imeli vsi njeni narodi zagotovljen nemo-ten narodni, kulturni, gospodar-ski in socialni razvoj bistvo vse delavnosti in nastopanja zlasti Slovenske ljudske stranke in slovenskega narodnega voditelja dr. Korošca, ki ni opustil nobene priložnosti, da ne bi vedno zno-va opozarjal na slovenski narod-ni program in na potrebo nje-gove izpolnitve.

Celotno izvedbo tega progr-ama je preprečila samo druga svetovna vojna in njej sledeča komunistična tiranija v Jugosla-viji.

Veseli nas, da se je sedaj lotil rušenja in razbijanja komuni-stičnega centralizma tudi Josip Vidmar, ki ga je sam pomagal med vojno in po vojni graditi ter utrjevati. Sicer pozno, pa vendar bolje, da sedaj, kot pa nikdar.

S.S.

IZ NAŠIH VRST

Val d'Ore, Que. — Cenjeno u-redništvo! Najprvo bodite le-po pozdravljeni! Poleti smo bili v Clevelandu, žal se nismo spomnili, da bi Vas bili obiskali. V Clevelandu imamo več sorod-nikov in prijateljev. Lepo je bi-lo in čas je prehitro mineval. Na poti domov, ko sem razmiš-ljala o vtisih in dogodkih, o vsem, kjer smo bili in kar smo videli, se pa spomnim na Ameri-ško Domovino. Žal prepozno. U-pamo, da Vas obiščemo prihod-njič.

Prilagam denarno nakaznico za obnovu naročnine. Kanada je imela pošto stavo in zelo smo pogrešali Vaš časopis. Ko je bila stavka končana, so nam najprvo dostavili pisemsko pošto, potem šele časopise in revije. Ameriško Domovino smo nato prejeli vso naenkrat za vso dobo stavke. Sedaj imamo pa toliko za brati, da skoro ni možno vsega zaosta-lega branja pregledati. Jaz sem sicer bolj hitra. Najprej prebe-rem novice, potem pa podlistek, povesti in romane, če so lepi. Te imava oba rada. Prosim, priob-čujte lepe povesti, saj vsi radi beremo kaj lepega in vselega.

Bodite vsi v uredništvu prav lepo pozdravljeni!

Družina John Kebe

Indianapolis, Ind. — Spošto-vani! Prilagam ček za polletno naročnino Ameriške Domovine. Oprostite, ker jaz ne bom tako lepo napisala, kot bi moj mož, pa je on že dva tedna v bolnišni-ci z rano na nogi. Prav lepo se zdravi in upamo ter molimo za njegovo popolno ozdravljenje.

Moj mož zelo rad bere Ameri-ško Domovino, zato jo takoj ob-navljam in Vam želim mnogo božjega blagoslova pri Vašem delu.

Z najlepšimi pozdravi!

Mrs. Frank Velikan

— V New Yorku živi preko 400,000 Portoricanov,

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Dušnopastirska vnema in delavnost

Misijonar nam je pisal. Ob obletnici in sicer ob prvi, podaja svojim misijonskim prijateljem kratek pregled dela. Misijonar je jezuit oče Jože Kokalj, ki deluje v Zambiji. V glavnem mestu Lusaki je ustanovil pravo središče slovenske misijonske delavnosti, kjer izgovarja njegova in njegovih sodelavcev dušnopastirska vnema. Kaj piše?

"1. septembra 1967 je bila izročena slovenskim misijonarjem v oskrbo največja župnija zambijskega glavnega mesta Lusake, župnija Matero. Toda ne le mestni del s 60.000 prebivalci, sedmimi državnimi in štirimi katoliškimi šolami, ampak tudi veliko zaledje, ki se razteza 75 kilometrov proti zahodu od Lusake in kjer živi okrog 23.000 ljudi.

Ob začetku misijona sta bila v Zambiji le dva slovenska misijonarja — pater Rudež in pater Kokalj. V prvem letu pa se jim je pridružil še pater Tomaz, brat Rovtar, bogoslovec Rozman in laična misijonarka Zinka Hercog.

Bogu smo, od srca hvaležni za uspešno preživetje prvo leto misijona, leto dolgih in dragih potovanj v misijone, leto učenja afriških jezikov, leto organiziranja misijona in graditve velike cerkve v predmestju Lusake.

Zetev na Gospodovem polju je bilo obilna. Krstili smo 1140 ljudi, od tega 380 odraslih. Za isto število krščencev so prej potrebnovali dve leti in pol. Tudi porok smo imeli v enem letu toliko kot jih je bilo poprej v 32 mesecih. Obhajil imamo vsako nedeljo čez 500. Verouk smo poudarili v vseh enajstih šolah, medtem ko so trije katehisti vsak dan zaposleni s poukom katehumenov, ki jih poučujejo v devetih skupinah."

Tole je čisto kratko poročilo o delu enega leta v tem slovenskem misijonskem središču. Poročilo res obsega samo nekaj kratkih stavkov. Kakšno ogromno delo pa je bilo opravljeno, to si lahko misli vsakdo sam. Če primerjamo razmere okoli sebe s tem, kar nam pove to kratko poročilo, potem se moramo res samo čuditi in se spraševati: "Kako le zmorejo?" Samo neizčrpna dušnopastirska vnema in čisto ljubezen do duš in do stvarnika, ki so ju polni slovenski misijonarji, moreta dosegati take uspehe.

Uspehi pet misijonskih garažev naj nas spominjajo, ko se bliža misijonska nedelja. V Torontu pri Mariji Pomagaj bo tudi letos posebno slavlje in vstopnice so že naprodaj. Pridi, dragi bralec, in prinesi svoj dar. Neumorni misijonski delavci potrebujejo tudi tvoje pomoči.

Misijonski por.

Začetek Slovenske šole

Pouk na slovenski šoli v župniji Marije Pomagaj se je začel zadnji petek ob 6h zvečer. Vsak petek bo pouk za 3., 4. in 5. razred. Prvi in drugi razred pa bosta imela pouk v sobotah ob 9.30 dopoldne.

Ko se je sin letos vrnil prvi dan iz šole, je povedal, da so že imeli eno uro latinščine. Ker mu je bilo znano, da se je njegov oče včasih nekaj ukvarjal z latinščino, ga je ves radoveden spraševal, kako se latinščina izgovarja. Odgovor je bil zelo enostaven: "Tako kot sloveščina, izjem je nekaj malega." In sinov zaključek je bil nadvse razveseljujoč: "Kako prav mi bo torej prišlo znanje sloveščine."

Praktična korist znanja slovenskega jezika je važna. Druga

plat pa govori o narodni zavednosti. Sramovati bi se moral otrok, ki zna samo jezik dežele, ne zna pa jezika svojih staršev. Še manj častno pa je za slovenske starše, da ne dajo svojim otrokom tega, kar so sami prejeli od svojih roditeljev.

"29. oktober" ob 50-letnici

Letos je jubilejno leto enega največjih političnih dogodkov v zgodovini slovenskega naroda. "29. OKTOBER", praznik narodnega osvobodjenja bomo proslavljali z še večjim pogumom kot dosedaj. Praznik bomo obhajali skupaj vsi demokratični Slovenci doma in v zdomstvu. Oni doma bodo praznovali v upanju. Praznično razpoloženje bodo nosili v sebi zaprti, ker se diktatura v strahu za svoje življenje še praznikov boji.

Zato pa mora priti do izraza praznovanje med svobodnjaki v svobodnem svetu. Ti morajo svetu povedati, da v borbi za pravo svobodo slovenskega naroda prevladuje ena sama volja, skupna volja, ki Slovence ne bo popustila, dokler Slovenija ne bo spet svobodna in neodvisna.

Jubilejne proslave slovenskega narodnega praznika bodo letošnji 29. oktobra, 26. in v nedeljo, 27. oktobra. V soboto zvečer, 26. oktobra, bo slavnostni banket v Slovenskem domu na 864 Pape Ave., ki naj bi združil demokratične Slovence iz vseh društev in ustanov. V nedeljo popoldne po bo v cerkveni dvorani na Manning Ave. proslava s kulturnim programom.

Tri spremljevalke naj nas popeljejo na te proslave: hvaležnost, da smo svobodni, zvestoba slovenstvu in skrb za svobodo naroda.

Sprehod med svobodnim slovenskim tiskom

Odšel sem na sprehod, kar mi pride nasproti "Svobodna Slovenija". Poroča mi o sovjetskem napadu na Češkoslovaško in nazadnje pravi: "Ali se svobodni svet zaveda svoje odgovornosti pred zgodovino svojih narodov, spričo nevarnosti, ki jo neprestano predstavlja svetovni komunizem za krščansko civilizacijo in svobodo sveta?" Pri tem vprašanju sem si tole mislil: Kaj pa med nami? Mnogi vidneži se odevajo s plaščem molka in se skrbno pazijo, da ne bi rekli česa proti komunizmu.

Koračim dalje, pa me sreča "Glas" S.K.A. Vneto mi zatrjuje: "Vemo: danes je treba za vsako idejo ali kulturno pobudo desetkrat več poguma in tveganja ter vsega vztrajanja kot pa pred desetletji. Vsak na svojem mestu mora delati in ustvarjati z zavestjo, da naš čas terja pogum od slehernika vsaj v desetkratni meri..." Kako bridka resnica. Kdor dela, ta ve, kaj se pravi, če mu letijo pod noge polena laži, če ga bičajo jezni pogledi in ga zapostavljajo, da niti na trkanje ne dobi odgovora... Da, poguma je treba v desetkratni meri.

Nadaljujem prehod; kar se mi prisme hla nasproti "Ave Marija" in hiti ponavljati: "Zmaga, ki premaga svet"... "vera je resnica, veličastna in tolažilna... človeku daje sredi njegovih nevarnosti in trudov zavest o njih in moč, da jih prestaja z močjo hrabrostjo; daje mu smisel življenja in njegovih zadev, daje mu upanje v modri in poštenosti dejavnosti; daje mu moč za trpljenje in ljubezen."

Odhajam naprej in pred menoj zasveti "Naša Luč". V njeni

svetlobi vidim napisano: "Kato-ličan mora v svet in njegovo življenje. Del tega življenja je tudi politika. Zelo razširjeno je med katoličani mnenje, po katerem je politika po svoji naravi nekaj umazanega — nekaj, v kar naj se katoličan ne vmešava, — ali nekaj kar lahko mirno prepušča "politikom"... Ker gre v politiki za ustvarjanje reda in za oblikovanje države, je politično delo dejansko neobhodno potrebno za pospeševanje občega blaga. Ker pa moramo skrb za obči blagor nositi vsi, se morajo tudi vsi udeleževati političnega življenja." To so misli koncila. Ti isti torej, ki nas zaradi političnega delovanja gledajo postrani, ne čutijo utrujanja življenja Cerkve.

Gornje mi je dalo veliko misliti. Komaj sem opazil, da se mi je približal "Vestnik", glasilo slovenskih svobodnjakov. Hiti mi pripovedovati, da je letos že 25-letnica Turjaka in Grčaric in da je minilo že 25 let od ustanovitve slovenskega doma obranstva. Na 32 straneh mi ima veliko povedati. Izmed vsega zanimivega pa so najlepše te-le misli: "25 let je za duha kratka doba; za laž, za divjo propagando, ki so jo gnali, pa predolga, da bi mogla še živeti. Mislim, da je pri vseh obletnicah glaven duh. Iz njega raste vera, iz njega raste zaupanje, ki ne upada ob porazu, iz njega raste pogum, smisel za žrtvo. In samo duh ostane ob koncu koncev..."

Ko se je "Vestnik" oddaljeval, sem mu v srcu zaželel: "Dokler boš v tem duhu pisal, ne smeš umreti!"

Pogledal sem na uro in videl, da je čas za moj sprehod potekel. Vračal sem se globoko zamišljen. Kar rastlo je v meni. Ali ni zares lep sprehod med svobodnim slovenskim tiskom. Koliko ga je! Koliko znoja in truda v ozadju, ki ga nihče ne vidi! Kako živ in iznajdljiv je še vedno slovenski emigrantski duh: vrta, išče, uči se, ustvarja, opazuje, daje in hrani. Nihče ne bo zatrl tega svobodnega duha. Ko mi bo čas dopuščal, bom šel zopet na sprehod; prepričan sem, da bom srečal še marsikaj zanimivega. Bodite brez skrbi, zapisal bom in vam bom povedal, kar bom videl in kar mi bodo drugi dali vedeti.

Sprehajalec S.S.T.

Slovenski dom vabi

TORONTO, Ont. — Vabimo vas na ZABAVNI VEČER Z VEČERJO, ki ga prireja Slovenski dom 19. oktobra na 864 Pape Ave. v Torontu.

Praznovali bomo 20-letnico prihoda prvih "špittalčanov" v Kanado.

Vse taboriščnike na to slavje prav prisrčno vabimo!

Vstopnice v predprodaji. Za odbor: Frank Arhar

Telovadna zveza poroča

LOVSKA SEZONA — Z 21. septembrom se je odprla lovška sezona širom Ontaria. Dept. of Lands and Forests zahteva letos lovsko dovoljenje (\$3), ki pride s številko, ki jo mora dotični nositi, za jelena stane sedaj lovce \$10, za musa \$15. Dne 21. in 22. septembra je imela STZ v Bancroftu tekme za slovenske lovce. Udeležba je bila lepa, lovski plen še kar dober, podrobnosti bomo poročali pozneje. Za lov na musa sta pripravljena dve skupini, ki bosta lovili v Elk Lake v prvih dveh tednih oktobra. Lanskoletna skupina je pripeljala domov dva musa. Tudi letos jim želimo srečen uspeh!

NA OLIMPIJADO! — Na tek-mah za kanadsko olimpijsko

vrsto, ki so se vršile ob priliki Toronto National Exhibition, se je plasiralo za v Mexico City pet telovadcev in telovadkinj. Nam je od teh najbolj poznan Barry Brooker, ki ga je učil inž. Frank Grmek na torontski univerzi, kakor tudi prej in potem. Barry, ki je po rodu Kanadčan, ima veliko Grmekovih gibov v sestavi svojih vaj. Sedaj trenira pri Harmonie klubu, nastopal pa je že tudi na Slovenskem dnevu in v Slovenskem domu ob priliki nastopa STZ.

Sokol se to pot ni udeležil izbirnih tekem, ker je nekaj v sporu z A.A.U. zaradi nepravilnega postopka. Amaterska unija je že poprej diskriminirala v slučaju naših fantov, ki so takrat tekmovali, včasih, ko so bili naši fantje na višku svoje moči, so pošiljali Kanadčani na olimpijado le po enega že v naprej določenega telovadca.

STZ Toronto

STZ in DSPB podprla čehe in Slovake

TORONTO, Ont. — Ob priliki sovjetske zasedbe Češkoslovaške so bile širom Kanade, kjerkoli obstoje etnične skupine zlasti Čehov in Slovakov, številne demonstracije proti sovjetskemu nasilju. Etnični krog je nastopal precej složno. Poleg omejenih dveh so bile na pozorišču tudi močne skupine Poljakov in Ukrajincev. Časopisje in TV je precej podrobno kazalo potek in moč teh združenih skupin. Češkoslovaško društvo Sokol, Maysaryk Memorial Institute in Češkoslovensko združenje so organizirale demonstracije. Vodja "Češkoslovenskega združenja" Toni Dajčar iz Batawe je bil sprejet pri kanadski vladi, kjer so prosili za sprejem beguncev. Ottawa je tudi res sprejela nekaj sto teh novih DP.

STZ je poslala Erwinu Šyptaku, starosti Sokola, (ki je redni obiskovalec Slovenskega dneva), sledeče pismo:

Dear Starosta!

We wish to express our deepest sympathy regarding your national tragedy. Helpless and small as we are, we can only orally condemn the brutal Soviet Force against Czechoslovakia. We believe it is Czechoslovakia who is rising the head now and not the communist Government, though that they are liberal reformers.

We have to become strong, we have to unite!

Do not despair brothers Sokols!

Occupational force does not mean a total defeat; only when all hope is lost, the defeat is complete!

Naknadno smo zvedeli, da je tudi društvo SPB in STZ Toronto poslalo pismo simpatije in primerne vsebine Češkoslovaškemu narodnemu združenju.

Demonstrantje predstavljajo evropske naseljence, ki so pobegli pred komunizmom po drugi svetovni vojski iz svojega rodnega kraja in teh seveda ni malo. Predstavljal bi lahko veliko silo, če bi bili toliko pametni, da bi se v usodnih odločitvah združili.

Spori med Hrvati in Srbi, Ukrajinci in Poljaki samo slabijo in smejijo emigracijo in seveda krepijo diktaturo. Ne smemo metati vse v en koš, so med nami tudi zdrave sile, ki delajo za slogo, so pa tudi razdiralci.

L. G.

Limona je sladka?

FRESNO, Calif. — Limone se nam zde kisle in vendar vsebujejo sorazmerno več sladkorja kot breskve ali melone.

L. Ambrožič st.:

OBLJUBA DELA DOLG

LV.

O kod se je tako in razna druga pretiravanja prikradla k nam na Kranjsko, ne vem. Saj je kar v redu, dokler si v domačem krogu; niti ne občutiš ne ozkosti in pretiravanja. A ko stopiš čez mejo v tuji svet in vidiš vse bolj ljudsko, vse bolj odprto, pa začneš premišljevat in če nisi dovolj trden in dobro vzgojen in če si mlad — neizkušen, pa začneš padati v razne dvome, katerih se je pozneje tako težko znebiti, zlasti zato, ker ti stalno prilivajo olje, da bolj gladko tečejo in se vtihotaplja v dušo.

V Prevaljah in mislim, da je bila tudi po sosednjih župnijah navada, da so fantje po vsej župniji od hiše do hiše pobirali tisti teden pred Svečnico prispevke za sveče za cerkveno svečavo na oltarjih. Nič točnega ne vem, kako je bilo to urejeno in kakšni so bili prispevki. Vem le, da se je potem naslednjo nedeljo vedno vršil "cerkveni ples", katerega sta se redno udeležila tudi župnik in kaplan. Čudno se mi je slišalo, ko so me spraševali, če bom šel na cerkveni ples ali "svečarijo", kakor so ta ples nekateri imenovali. Pri nas je bilo dekle, članica Marijine družbe, takoj izključena, če je šla plešat. V Prevaljah je pa cerkev priredila ples, na katerega sta vedno prišla oba gospoda in vsa dekleta iz Marijine družbe, pa ni bilo nič napak... Kdo bi verjel?

Ravno v tistem času, ko sem bil jaz na Koroškem v Prevaljah, je bil v Kotljah odkrit spomenik junaku Malgaju. Bila je velika slovesnost, katere smo se v lepi slogi udeležili iz bližnje in daljne okolice v uniformah orli in orlice, sokoli in sokolice. Vse je nastopalo disciplinirano, v redu in prijateljsko. Vse sovraštvo in idejno razliko so oboji pustili ob strani, pa služili le narodni stvari, veliki proslavi, katere se je udeležilo ogromno ljudi od blizu in daleč, kar je nemurje-prodane duše, tako razočaralo, da so se silno užaljeni skoraj popolnoma potuhnili, utihnili in prenehali z raznimi grožnjami, propagando in rovarjenjem. Nekateri so se, popolnoma obupajoč, izselili v Avstrijo, pa morda tudi še kam drugam. Tam kaj pomeni skupni nastop vsega naroda brez razlike mišljenja. Ob takem skupnem nastopu je zmaga že v naprej dobljena. Zato mislimo na to in naredimo trdni sklep, da kar bo in kadar bo treba nastopiti v korist naroda, odvrzimo vse od sebe za tisti čas, pa naj bo kratek ali dolg, zdržati moramo do konca zmage in ostati kot en moč trdno skupaj v zahtevi obstoja in v dobrobit naroda.

Jaz imam neko prirojeno nesrečo, da se prav mnogokrat za merim ženskem spolu. Nekoch smo bili povabljeni nekateri fantje orli, mislim, da nas je bilo 10, k dvema sestrama na malico v nedeljo popoldne. Starejša je bila učiteljica in tajnica orlice, mlajša je pa bila šivilja in tudi v orliškem odboru. Bila je precej številna družina in v vsej okolič splošnovana. Njihova dobro urejena domačija je bila precej visoko v bregu, ki je ob njihovi domačiji prehajal v bolj položno lego, na kateri so njivski in drevesni sadeži dobro uspevali. Vsa družina nas je že pred hišo počakala in nas zares pristrno prijateljsko in lepo sprejela. Po kratkem razgovoru in ogledu raznih naprav okoli hiše smo se še malo razgledali po daljni okolici, saj je bil lep razgled na vse strani. Nato so

nas povabili v hišo na malico, rekli so ji — maljužino. Postregli so nam z različnimi dobrotami, kot so suhe klobase, domače žganje, kruh, orehi in mošt-jabolčnik. Tudi kislo mleko je bilo na razpolago. V prijetni družbi in ob ob kupu dobrot je hitro mineval čas. Zlasti še, ker je vmes zaorila marsikatera pesem.

Kmalu sem opazil, da me obe, šivilja in učiteljica nekam prezirljivo pogledujeta. V začetku se nisem dosti briga za to, ko pa sem pozneje njima stavil kako vprašanje in nisem dobil odgovora, se mi je le malo čudno zdelo? Ko se je začelo mračiti, smo se začeli pospravljati in se zahvaljevati za res lepo popoldne. Ko smo se končno z vsemi veselo rokovali, so mi vsi drugi podajali roke, le obe gospodični sta mi jo odtegnili in se prav hote in vidno odvrnili proč od mene. Že med bivanjem v hiši sem naskrivaj povprašal enega ali drugega prijatelja, kaj sem se jima zameril, pa mi ni nihče vedel odgovora. Po poti domov smo se pogovarjali o tem, pa nismo mogli nič drugega dognati, kot to, da se nisem nič ali premalo zanimal zanju. Potem smo uganili tako, da smo bili najbrž povabljeni zato, da bi se katera — meni — oddala. Potem bi se morda še za drugo kdo vnel, ko bi jaz dal incitativo. A jaz kmečka grča in mrljč v tej zadevi se nisem zmenil za nič takega, zato so me zasovražile in od tistega časa smo si postali popolni tuji. Da, mnogim ženskam sem se že zameril — le moji ženi še nikoli. In le to me drži pokonci, da ne omagam pred jezo mnogih žensk, ki se jezijo na mene, ki pa dostikrat ne vem zakaj.

Kaj pravite, ali sta me oni dve v Prevaljah že pozabili in mi odpustili, ker se nisem nič zmenil zanje?

(Dalje prihodnjič)

Somalija se trudi za mir s svojimi sosedi

Pomirila se je s Kenijo in Abesinijo, rada pa bi se tudi s Francijo, dejansko gospodarstvo sedaj na pol neodvisno nekdanje francoske Somalije.

NAIROBI, Ken. — Somalija je tista država, ki ima svoje rojake raztresene pri vseh svojih sedanjih sosedih, Keniji, Abesiniji in Franciji. Na vseh teh mejah živijo somalijska plemena na obeh straneh državne meje. To daje naravno povode za večno gverilsko vojskovanje, kjer so pa somalijska plemena zmeraj premagana po rednih oboroženih silah somalijskih sosedov.

To je dobro spregledal sedanji somalijski ministrski predsednik Mohamed Egal, ki je lani prevzel oblast. Zato je gledal, da se takoj pogodi najprej s Kenijo, potem pa še v Abesinijo o vseh spornih vprašanjih. S tem ni rečeno, da je mir zavarovan za zmeraj. Zakenkrat pa je in že to je dosti vredno. Mohamed Egal skuša sedaj doseči sporazum še z generalom De Gaullem. Francija ima namreč od Adenskem zalivu na pol neodvisno državo plemen Afari in Isa. Do čim se Afari ne menijo za Somalijo, se pa pleme Isa smatra za somalijsko in to pleme bi Mohamed Egal rad vključil v svoje države. Noče pa rabiti sile, skušal bo francosko vlado prepričati, da ima prav.

Egalova politika je torej ustvarila mir v delu vzhodne Afrike ob Indijskem oceanu, kar vedo ceniti vse nekdanje kolonialne države. Zato raste ugled Somalije v mednarodni politiki, kar naravno koristi največ somalijskemu gospodarstvu.

Amerika vodi v poljedelstvu Združene države so v pridelku živil daleč pred vsem ostalim svetom.

Skandinavski socialisti se veselijo zmage na Švedskem

LONDON, Ang. — Socialisti na Danskem, Norveškem in Švedskem se še zmeraj čutijo povezane, akoravno živijo v treh ločenih državah. Zato jim je bilo hudo, ko so socialisti na Norveškem zgubili l. 1965 bitko pri parlamentarnih volitvah in morali iti v opozicijo. Prav tako jih je zbolela usoda danskih socializtov, ki so tudi morali letos v januarju iti v opozicijo. Zato je sedaj veselje tem večje med njimi, ker so na švedskem zmagali socialisti; dobili so 125 od 233 mandatov.

Zmaga ni ravno preveč blesteča, pa to ni važno. Važna je zmaga sama, kajti skandinavski politični opazovalci so mislili, da bodo tudi švedski socialisti poraženi pri parlamentarnih volitvah. Zato so norveški in danski socialisti zopet dobili pogum in že računajo, kako bodo zmagali pri prihodnjih parlamentarnih volitvah v njihovih deželah.

Neki politični šaljivec je svetoval švedskim socialistom, naj pošljejo Moskvi javno zahvalo za vpad v CSR, kajti samo ta jim je pomagal do zmage pri volitvah.

CLEVELAND, O.

Ženske dobijo delo

Iščemo snažilko
Iščemo dobro snažilko za čiščenje uradov, od ponedeljka do petka, od 5. pop. do 9. zvečer. Dobra plača od ure. Kličite 361-4500. (184)

Female Help Wanted

Barmaid Wanted
10:30 a.m. to 7:00 p.m.
FIVE SONS
4829 Superior Ave. (184)

Help Wanted
Cook's Assistant
Hours from 9 to 2
Ideal for neighborhood woman with children in school. Call 361-5214

SOEN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Avenue (x)

Moški dobijo delo

Iščemo tovarniške delavce
Obratovalce strojev z nekaj skušnje v kovinski industriji.

WOOD & SPENCER CO.
1930 E. 61 St. & Chester (188)

MALI OGLASI

V najem
Na E. 71 St. pri St. Clair Ave. 6-sobno prebarvano stanovanje zgoraj. Cena \$65.00. Kličite 475-6096. (184)

V najem
Oddamo 2 stanovanji, 5 sob vsako, na tretjem, ena \$50, ena \$65. Kličite 881-5158. (x)

Za vsa popravila električnih napeljav v vaših domovih se s polnim zaupanjem obrnite na rojaka

VLADIMIRJA NOSAN
telefon 261-8489
Kličite ob vsakem času! Pridem takoj! Delo z jamčeno in poceni! (184)

Lastnik prodaja hišo
2-družinski, 5-5, v okolici Grovewood, 2 opremljeni sobi na tretjem, prenovljeni kuhinji in kopalnici, vgrajeni štedilnik, preproge, čisto nova dvokljna garaža, zamrežena porta. Kličite 486-0947. (184)

V najem
Odda se opremljena soba za moškega, mirno in čisto. Na 1189 E. 176 St. (186)

IZUM

spisala

METOD JENKO in

VIKTOR HASSL

S tem je bila njegova usoda zapečatena. Lahko bi se bil branil, toda bil je vezan na dano častno besedo Stowerju. Prav ti listki so ga pokopali. V teh težkih trenutkih je mislil na svojo ubogo mamico, morda se bo moral za zmeraj ločiti od nje. Misli je na svojo ljubljeno Anny, ki ga bo gotovo zapustila; misli je na Stowerja, ki se s svojo družino boji za službo. Toda izdal ga ne

bo, rajši sam trpi in Stower bo gotovo znal ceniti njegovo žrtv. Pomagal mu bo še naprej in čas bo polagoma zacelil rano. Alfred ni zinil besede, bal se je, da bi se zarekel. Najboljši je molk, si je mislil, zakaj beseda da besedo in Stower bi bil izgubljen. Kaj bi dal, če bi mogel izraziti svoje misli! je uničen premišljeval Alfred. Premagal se je. Stower je venomer opazoval Alfreda in videl, kako se bojuje sam s seboj; najrajši bi bil na glas zajokal. Toda ni smel pretočiti solze, če mu ni hotel škodovati. Alfredu je bilo, kakor da je zadržan z verigo. Le nekaj besed in vsega bi se rešil, toda uničil bi drugega. Neizmerno težko mu je bilo, a zmagal je nad seboj.

Alfredov zagovornik profesor Colle je predlagal, da zaslji Alfredovo mater. To je bil Collejev zadnji poskus, da reši Alfreda. Sodnik je ugodil njegovi zahtevi in poklical gospo Krausovo. Pred razpelom jo je zaprisegel in s tresočim glasom je

ponavljala sodnikove besede. Obstala je pred sodnikom in se plašno ozirala naokoli.

Sodnik jo je takoj vprašal, ali je bil Alfred tistega dne res razburjen in ali mu je res svetovala, naj si poišče službo. Z jokajočim glasom mu je pritrdila. "Morali ste vedeti," je nadaljeval sodnik, kje so bili shranjeni ti listi. Bili so v omotu poleg vaše oporoke. Kdaj je prinesel te listke domov in jih skril?"

Alfred in Stower sta nestrpno pričakovala odgovor, zakaj od njega je bila odvisna usoda dveh ljudi. Stowerju je kar sapa zastala, še nikdar ni doživljal tako težkih trenutkov.

Katarina Kraus je vedela, kaj lahko povzroči resnica. Ni se mogla odločiti, rada bi pomagala ljubljenu Alfredu, a Stowerja ne bi hotela pahniti v

nesrečo. Obšle so jo silne duševne bolečine, lotevala se je je slabost in prosila je Boga, naj ji rajši koj vzame življenje, kakor da bi morala krivo pričati. Krčevit jok jo je pretresel.

Zagovornik je predlagal, da Katarino Kraus oprostite pričevanja. Sodnik je razumel njeno zadrego, bila mu je zanesljiv dokaz Alfredove krivde. V zadregi pa je bil dr. Colle, ki ni nič vedel o teh listkih. Alfred mu iz obzirnosti do Stowerja ni hotel zaupati zadeve.

Samo Stower je molčal in komaj zadrževal solze. Alfred ga je opazil in težko mu je bilo.

Zvonjenje je pomirilo dvorano. Sodniki so se umaknili v sobo k posvetovanju. Napetost v dvorani se je prelila v nestrpno pričakovanje, kakšna bo sodba. Ugibali so, koliko bo dobil Alfred, prepričani so bili, da je ne bo poceni odnesel, saj je dokaz krivde uspel in ni več dvoma, da je Alfred premišljeno skušal umoriti Erwina. Alfredu je še vedno klonila glava, mati ni vedela, kje je, dr. Colle pa je opazoval Alfredov obraz in obžaloval, da mu Alfred ni vsega povedal.

Vrata so se kmalu odprla in sodniki so se resnih obrazov vrnili ter zavzeli svoja mesta. Dvorana je onemela, vse je pričakovalo predsednikovih besed. Doktor Johnson se je dostojanstveno dvignil in razglasil sodbo:

"Obtoženi Alfred Kraus je zakrivil poskus umora z namenom, da si prilasti tuje duševno delo. Na temelju dokazane krivde in izpovedi priče je obsojen na šest let težke ječe."

Predsednikove besede so Alfreda strle. Plaho je pogledal mamico in iskal tolažbe. Jokala je, vendar junaško prenašala neizmerno hud udarec. Ni izgubila upanja, da se bo vendarle dokazalo, da je Alfred res nedolžen. Kaj, če bi Erwin ozdravel! Stowerju je Alfredova plemenitost pgnala solze v oči in zaklel se je, da bo Alfredu pomagal iz ječe. Profesor Colle je komaj zadrževal solze, tako se mu je smilil Alfred, zakaj še vedno je veroval v njegovo nedolžnost.

Razprava je bila končana in ljudje so se začeli razhajati. Dvorana se je kmalu izpraznila. Počasi in zamišljeno je odhajal Stower, pogledal je še enkrat plemenitega Alfreda. Za njim se je hinavsko smehljal Blumenherz, ki je nekomu izjavil:

"Meni zadošča odmerjena kazen. Prav za prav nisem želel tolikšne kazni, vendar se bo dalo v tem času dosti napraviti." Ko je Stower zasljal te besede, se je obrnil, da bi videl, kdo jih je izrekel. Spoznal je Blumenherza; spomnil se je, da je nje-mu Erwinov oče zaupal izvršitev Erwinovega izuma. Simonu je obraz žarel od veselja. Gotovo si je mislil, da je sedaj prišel čas, ko bo lahko izpeljal svo-

je načrte. Stower si je njegove besede dobro zapomnil, zakaj vse mu je bilo sumljivo.

V dvorani so ostali še Alfred sredi stražnikov, Alfredova mati in dr. Colle.

Stražniki so pristopili k Alfredu in ga hoteli vkleniti. To pa je zakričal in se obrnil k svoji mamici: "Pustite me, prej hočem še objeti svojo mamico!"

Skrušena starka se je sama približala Alfredu, da bi se mu dala v objem in ga za slovo poljubila. Dr. Colle je pomagal mamici. Pristrčno sta se s sinom objela in nežno poljubila. Dolgo se nista mogla ločiti. Stražniki so začeli godrnjati, Alfred pa ji je še dejal: "Bodi mirna, mamica, saj bo kmalu minulo. Ti sama najbolje veš, da sem nedolžen."

Tu ga prekine profesor Colle: "Toda, dragi Alfred, zakaj mi niste zaupali zadeve s temi listki?"

"Ne, gospod profesor, tega vam za zdaj še ne morem povedati, dokler te zadeve dobro ne premislim, ker gre pri tem za usodo še nekoga drugega. Prišel bo še čas, ko bom laže dokazal svojo nedolžnost, treba je samo potrpeti," mu je odgovoril Alfred.

Profesor Colle je zmajal z glavo, ni hotel siliti v Alfreda, ker so bili pazniki že nejevoljni. Alfred in mamica sta se še enkrat objela in nato so ga vsega vklejenega odpeljali. Alfred je še vprašal paznika, kje bo zaprt, ta mu je kratko odvrnil: "Sing-Sing!"

Zadnja sta odšla mamica in Alfredov zagovornik, ki je tolažil obupano starko. Starka se mu je iskreno zahvalila in s težkim srcem odšla proti domu.

Alfred je med potjo izpraševal, če so v tej kaznilnici dovoljeni obiski in pri tem mislil na mater. Stražnik mu je odvrnil, da so sicer dovoljeni, toda v začetku pod nobenim pogojem ne, šele čez nekaj mesecev, vse pa zavisi od kazneničevega vedenja. Obiski smejo trajati le četrt ure.

Na dvorišču jih je že čakal avtomobil. Bil je ves železen, kakor da v njem prevažajo nevarne zveri, ne pa ljudi. Alfred je počasi stopil v avtomobil, zdelo se mu je, kakor bi se za vedno ločil od sveta, motor je zabrnul in švignili so skozi široka vrata.

Dolgo so se vozili in Alfred bi bil najrajši zadremal, toda poleg sedeči stražnik ga je dregnil, kakor je zatisnil oči. Misli je na trpečo mamico, ki bo morala toliko časa ostati brez njega. Po dolgi vožnji se je avto nenadoma ustavil. Nekaj trenutkov so postali, potem pa se peljali še nekaj desetmin metrov. Zaslšalo se je močno škripanje. Odpirali so železna vrata ene največjih kaznilnic. Železna vrata pri avtomobilu so se hitro odprla in Alfred je videl, da ga že čakajo. Obstopili so ga močni

in resni stražniki in ga odpeljali.

Preden so ga zaprli v samotno celico, so ga še okopali in ostrigli. Kopel ga je osvežila. Po vsem tem je stopil v veliko sobo, kjer ga je pričakovala sprejemna komisija. Tu so Alfreda zmerili, ga stehali in slikali s treh strani. Nazadnje so si še napravili prstne odtise, zraven pa zapisali številko 8842 in ime. Prinesli so mu obleko, zaznamovano z velikimi številkami 8842.

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLISKA JEDNOTA

(K.S.K.J.)

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA PODPORNIA ORGANIZACIJA V AMERIKI

sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino;
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podpora
- članom posodi denar za nakup doma.

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME

NASLOV

MESTO

DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOCNO

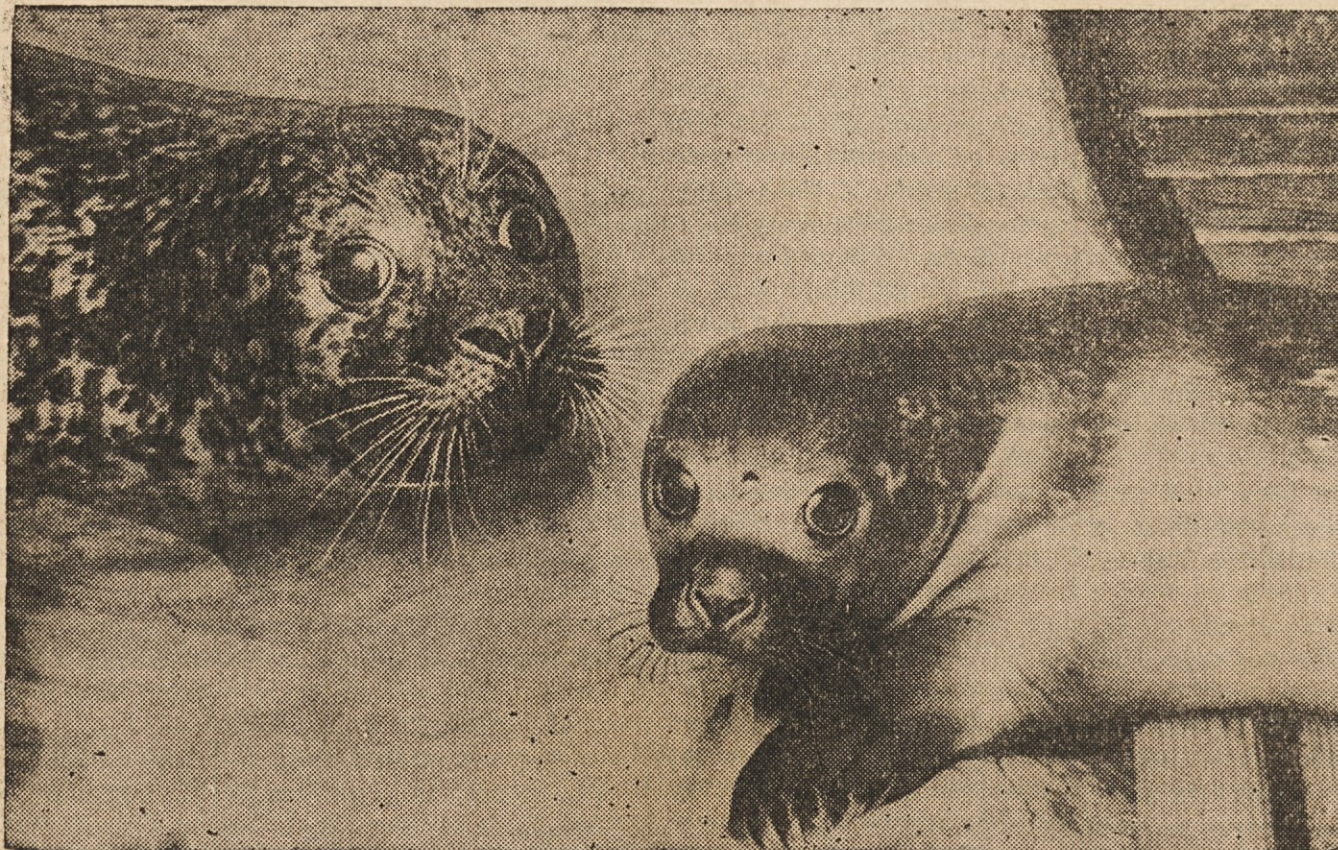
Oglašujte v naših malih oglasih

- ČE PRODAJATE ali kupujete rabljeno pohištvo,
- ČE IŠČETE ali oddajate stanovanje,
- ČE POTREBUJETE delovno moč,
- ČE IŠČETE zaposlitev,
- ČE PRODAJATE ali kupujete nepremičnine —

dajte mali oglas v

AMERIŠKO DOMOVINO!

Pokličite HE 1-0628.

STA SE POSTAVILA FOTOGRAFU? — Tako vsaj izgleda, če ni fotograf na kak poseben način zbudil pozornosti samice tjulna in njenega mladiča v živalskem vrtu v Berlinu. Mladič je star komaj en teden.

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

DELI — GROCERY
Archer & Oak Park. Good loc.
Air-cond. Fully equipped. \$6,000 or
best offer. — 586-3076.

(186)

HELP WANTED

CLEANING WOMAN
One day a week
Saugenash Area
Will provide transportation
Tel.: AV 2-4160

(184)

HOUSEKEEPER

Lovely sub. family needs exp.
hskpr. with A-1 ref. from Wed.
morning thru Sat. noon. Must like
child. Own rm. TV. Phone 433-2667.

(184)

ROOM & BOARD

In exchange for 3 hours child care.
Monday through Friday.

392-5812

(185)

HOUSEHOLD HELP

TOP wages. Woman to do house-
work about 4 hours daily. AL 6-
0712 or 251-4748. Mrs. Delaney.

(184)

MATURE WOMAN FOR
GENERAL HOUSEWORK
No cooking. Stay. Own room and
bath. Congenial home. Good salary.
Phone 338-0077

(184)

MALE HELP

WE HAVE IMMEDIATE OPENINGS
Full time only, permanent day shift 8 A.M. to 4:30 P.M.
Afternoon shift 4:30 P.M. to 1 A.M. — 10% bonus

- PRESS BRAKE OPERATORS
- PAINT SPRAYERS
- SPOTWELDERS
- GRINDERS

Apply PERSONNEL DEPARTMENT

READY METAL MFG. COMPANY

4320 S. Knox Avenue

Tel.: RE 5-5151

(184)

FEMALE HELP

IMMEDIATE OPENINGS
REGISTERED NURSES
AND LICENSED PRACTICAL NURSES

Desperately needed in our hospital-Nursing home complex: assignments
are either hospital or nursing home, not jointly; attractive salary,
routine increments, good working conditions: 40 hours per week, any
additional time paid at 1½ times regular rate. Please write or call

OSSEO AREA MUNICIPAL HOSPITAL
AND NURSING HOME

Osseo, Wisconsin 54758

Phone: 715-597-3121

(186)

South-Southwest —

EXCELLENT IMMEDIATE OPENING!

Accounts Receivable Clerk

MATURE Girl — Woman to operate accounts receivable posting
machine and general office work.

Full Company Benefits — Good Pay — Permanent Position

General Motors Corp.

Truck & Coach Div.

1015 W. Pershing Rd.

847-1700

An Equal Opportunity Employer

(186)